

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Кафедра філософії та культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту культури і
креативних індустрій

Лілія МАКАРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни Українська та зарубіжна культура

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Освітня програма – «Цифрове мистецтво»

Навчально-науковий інститут культури і креативних індустрій

Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Проданюк Федір Миколайович, кандидат історичних наук, доцент,
кафедра філософії та культурології

Схвалено Вченою Радою Навчально-наукового інституту культури і
креативних індустрій

Протокол від «2» серпня 2024 року № 1

Директор Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

Лідія МАКАРЕНКО

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філософії та
культурології

Протокол від «1» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Поліна ГЕРЧАНІВСЬКА

1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Спеціальність – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Освітня програма – «Цифрове мистецтво»	обов'язкова	
Змістові модулі* – 1		Рік підготовки:	
Розділи** –		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
(назва)		1-й	-й
Загальна кількість годин – 60		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти:		12 год.	год.
аудиторних – 24		Практичні, семінарські	
самостійної роботи здобувача вищої освіти – 36		12 год.	год.
		Лабораторні	
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	36 год.	год.	
	Індивідуальне науково-дослідне завдання: _____ год.		
	Вид підсумкового контролю: залік (семестр 1),		

* – кількість змістових модулів відповідає кількості семестрів;

** – при необхідності змістовий модуль може ділитись на розділи.

2 АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Українська та зарубіжна культура

Мета дисципліни — формування знань та вмінь, що дозволять зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей, формувати і відстоювати власну світоглядну позицію, демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань та застосовувати отримані знання в професійній діяльності, цінування та поваги різноманітності та мультикультурності.

Результати навчання дисципліни:

знати: умови виникнення та історію розвитку національної культури, загальні закономірності культурного поступу; значні досягнення національної культури; видатні постаті та їх внесок у світову культуру; національні традиції, звичаї та обряди; особливості сучасних культурних процесів, перспективи їх розвитку та можливі впливи на долю сучасної цивілізації; основні віхи історичного розвитку культури від найдавніших

цивілізацій до сучасності, її сутність, структуру та функції; фундаментальні досягнення світової культури; концепції взаємозв'язку культур світу, їх взаємодії; генезис українців як нації, їх місце у світовому культурному процесі; принципи періодизації історичного розвитку України; всесвітньо відомі досягнення українського народу в галузі освіти, науки, культури, військової і політичної діяльності, релігійної терпимості, економічного прогресу, соціальної справедливості; роль культурних процесів у формуванні особистості й держави;

вміти: аналізувати та осмислювати здобутки національної культури; визначити місце української культури у світовому культурному поступі, внесок її представників у здобутки культури народів світу; використовувати набуті знання для подальшої самоосвіти в царині культури, в повсякденному житті та професійній діяльності; орієнтуватися в подіях культурного життя України та світу; обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; працювати із культурологічною, суспільно-політичною та соціально-економічною літературою; з'ясувати специфіку еволюції історичних форм культури; аналізувати історичні процеси, події, факти, проблеми трансформації культури; застосовувати здобуті знання для аналізу різноманітних суспільних явищ та в ситуаціях світоглядного вибору; формувати свою громадянську позицію; вільно володіти понятійним та термінологічним апаратом, історичними джерелами та довідковими матеріалами з історії української та світової культури.

здатен продемонструвати: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується комплексністю та певною невизначеністю умов; розуміння вагомості ролі українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

володіти навичками: осмислювати власний життєвий досвід та свого суспільства; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі; етикою громадських взаємин; підбору літературних джерел; ведення аналітичного пошуку та узагальнення інформаційного блоку досліджень; складання рефератів та літературних оглядів; навичками оперування фаховою термінологією; презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах; популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

самостійно вирішувати: проблеми людського буття і насамперед питання, хто є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в сучасних реаліях, як долати різні перешкоди на життєвому шляху та вирішувати суспільні протиріччя.

вирішувати специфіку поліетнічного культурного середовища та особливості міжетнічної комунікації.

Компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується комплексністю та певною невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 12 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

ФК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

Зміст дисципліни: Тема 1. Предмет і завдання курсу «Українська та зарубіжна культура».

Тема 2. Культура первісного суспільства. Тема 3. Культура Трипілля-Кукутень та народів Стародавнього Сходу. Тема 4. Антична культура. Культура Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Тема 5. Культура Середньовіччя та Київської Русі. Тема 6. Культура доби Відродження. Тема 7. Доба бароко. Культура доби Просвітництва. Тема 8. Українська та зарубіжна культура XIX століття. Тема 9. Українська та зарубіжна культура XX ст. Тема 10. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Військова агресія Росії проти України. Українська культура в роки війни.

Види навчальних занять: лекція, семінарське, консультація.

Форми підсумкового контролю: залік (семестр 1).

Засоби діагностики успішності навчання: презентації, есе, питання для поточного та модульного контролю, тести.

3 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

СЕМЕСТР 1

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Українська та зарубіжна культура». Предмет та завдання навчальної дисципліни. Категорії. Методи. Функції. Джерела. Освітня програма. Компетентності випускника закладу вищої освіти України. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. Основні напрями світової та вітчизняної культурологічної думки. Поняття культури та її структура. Етимологія терміну «культура». Історія становлення філософського розуміння культури. Раціоналістично-просвітницькі, моралістичні, естетичні, теологічні тлумачення поняття культури. Матеріальна і духовна культура. Теологічне розуміння культури. Еволюціоністські концепції культури. Ідея циклічного розвитку культури. Культурологічна думка в Україні. Культура і природа. Культура і цивілізація. Регіональна типологія світової культури. Мистецтво: стилі, види та жанри.

Тема 2. Культура первісного суспільства.

Первісні обряди та ритуали. Міфологія як синтез мистецтва і науки. Генезис мистецтва: концепція «художнього льодовикового дива». Брейль про три стадії початкової образотворчої діяльності: натуральна творчість, натуральний макет, глиняний період. Археологічні культури Оріньяк, Солютре, Мадлен. Оріньяк: Венери палеоліту.

«Мадленський апогей»: Альтаміра, Ляско. Культура збиральництва і полювання. Знаряддя праці і основні технічні досягнення. Первісні житла і поселення. Побут. Первісні форми релігійних вірувань: магія, фетишизм, анімізм, тотемізм, обряди, табу. Первісне мистецтво. Винайдення писемності: піктографія, ідеографія, фонографія. Культова скульптура (палеолітичні Венери). Прядіння і ткацтво, гончарство, ремесло і торгівля. Міфологія. Місце культури первісного суспільства в історії світової культури. Неолітична революція та культура раннього землеробства. Буго- дністровська культура. Дніпро- донецька культура. Культура ямково- гребінцевої кераміки. Культура лінійно- стрічкової кераміки. Процес утилітаризації мистецтва. Архітектурний феномен мегалітів: менгіри, дольмени, кромлехи. Стоунхендж як найзначніший мегаліт.

Тема 3. Культура Трипілля-Кукутень та народів Стародавнього Сходу.

Трипільська культура. Теорії виникнення. Періодизація. Матеріальна та духовна культура племен трипільської культури. Сакральний світ трипільської протоцивілізації. Знаки і символи на керамічних виробах. Питання зародження писемності. Архітектура. Планування трипільських поселень. Будівництво й архітектура трипільського часу. Трипільські протоміста. Причини виникнення трипільських протоміст. Пластика. Кераміка. Побут та вірування. Етнокультурна карта Трипілля. Питання етнічної приналежності носіїв трипільської протоцивілізації. «Стародавній Схід» як культурологічне поняття. Античні автори про Стародавній Схід. Схід як географічна і історично-культурологічна цілісність. Поняття «річкові цивілізації» і вплив географічного чинника на самобутність старосхідної культури. Значення культури Стародавнього Сходу для людської цивілізації. Досягнення культури Месопотамії. Вавилон. Зіккурат як оригінальний стиль сакральної архітектури. Урський зіккурат та вавилонський храм бога Мардука – Етеменанкі. «Висячі сади Семіраміди». Скульптурні твори: «Дама з Урука», портрети правителя Гудеа. Традиційний художній канон.

Досягнення культури Стародавнього Єгипту (III-Птис. до н.е.). Традиційний староегипетський художній канон. Монументальне будівництво: піраміди (Гізіський комплекс), сфінкси, храми (храм цариці Хатшепсут, храм Аменхотепа III Мемноній). Новація амарнської мистецької доби (портрети Ехнатона, Нефертіті). Фаюмський портрет як синтез єгипетсько-греко-римського мистецтва. Театральне мистецтво та музика. Всесвітньо-історичне значення культури Стародавнього Єгипту. Релігійно-міфологічні уявлення: зооморфні та астральні культи. Священні тварини та їх некрополі. Давньоєгипетський пантеон. Цикл міфів про Осіріса (політична, землеробська та есхатологічна теми). Заупокійний культ: віра в посмертне існування. Феномен бальзамування, муміфікації та спорудження гробниці як елементи заупокійного культу.

Культура Стародавнього Ірану. Синкретичний характер давньоіранського мистецтва. Місцевий художній стиль мідійської доби – зображення монстрів, демонів. Торевтика (рельєфна обробка металевих виробів) як основний жанр мистецтва. «Імперський ахеменідський стиль» як канон архітектури та його уніфікованість. Палацовий комплекс у Пасаргадах, гробниця Кіра II, палацовий ансамбль.

Культура Стародавньої Індії. Махабхарата та Рамаєна як пам'ятки літератури і справжні енциклопедії давньоіндійських традицій, звичаїв. Поет і драматург Калідаса. Образотворче мистецтво як синтез архітектури, скульптури, живопису. Меморіальна колона стамбха. Ступа як тип буддійської споруди. Чайтья – буддійський печерний храм. Канонічна іконографія Будди. Самобутня індійська музика. Танцювальна драма сангіт як синтез поезії, музики, хореографії. Культура Стародавнього Китаю. Старокитайська література: конфуціанські канони «Книга перемін», «Книга історії», «Книга пісень», «Весна і осінь», «Бесіди і судження». Два жанри китайської поезії: пісні-геші та поеми-фу (Цюй Юань, Сун Юй). Глиняні та бронзові фігури могильного комплексу імператора Цінь Шіхуанді. Пагода як китайський буддійський храм. Ієрогліфічний краснопис Ван Січжі.

Тема 4. Антична культура. Культура Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.

Поняття «Антична культура». Культура Стародавньої Греції. Крито- мікенська культура. Кносський палац як шедевр мистецтва: фрескові розписи, дрібна пластика, вазопис. Монументальність і фортифікаційне призначення мікенських палаців. Левині ворота у Мікенах. «Шахові» і «купольні» гробниці, золоті поховальні маски. Писемність. Грецька міфологія. Культура періоду архаїки. Скульптурні канони: куриси і кори. Вазопис: чорно- та червонофігурний. Розвиток музики. Класика. Розвиток драми, політичної комедії, архітектури, скульптури, монументального живопису. Афінівський Акрополь. Храм Артеміди Ефеської. Галікарнаський Мавзолей. «Іліада» і «Одіссея» Гомера. Мирон, Поліклет, Фідій. Есхіл, Софокл, Еврипід, Аристофан. «Золоте століття» Перикла та афінівська демократія. Наукові і технічні досягнення. Філософія. Релігія і обряди. Стародавні олімпійські ігри. Елліністична культура. «Колос Родоський». Досягнення в математиці, астрономії, природознавстві, історії, філософії.

Культура Стародавнього Риму. Етруське мистецтво. Культура Римської республіки. Релігійні вірування і культи. Характерні риси розвитку архітектури. Образотворче мистецтво. Культура Римської імперії. «Золотий вік» правління Октавіана Августа. Римські імператори. Філософські ідеї стоїцизму (Сенека, імператор Марк Аврелій, Епіктет). Ідеї неоплатонізму. «Золотий вік римської поезії»: Публій Вергілій Марон, Квінт Гораций Флакк, Публій Овідій Назон. Культурно-історичне значення «Енеїди» Вергілія. Розвиток наукових знань: Варрон, Агріппа, Вітрувій, Птолемей, Страбон, Пліній Старший, Гален, Цельс. Римські історики: Тит Лівій, Публій Корнелій Тацит. Помпейський стиль живопису. Статуя імператора Августа з Пріма Порта. Амфітеатр Флавіїв (Колізей). Триумфальна арка Тита. Римський Пантеон на Марсовому полі. Виникнення християнства. Скіфо-сарматська доба і античний світ. Культура античних міст Північного Причорномор'я. Архітектура. Живопис. Монументальна і малих форм скульптура та пластика. Декоративно-ужиткове мистецтво.

Тема 5. Культура Середньовіччя та Київської Русі.

Візантійська культура. Періодизація історії візантійської культури. Християнство як ідеологічна основа візантійської культури. Розвиток освіти та науки. Виникнення й розвиток середньовічних університетів. Література. Візантійський художній стиль. Архітектура та образотворче мистецтво. Храм св. Софії у Константинополі. Музика. Єдність церковного та світського мистецтва. Розквіт мистецтва. Константинопольський архітектурний ансамбль: Іподром, Великий палац. Візантійська мозаїка. Архітектурний та іконографічний канони. «Палеологівське відродження»: розквіт філософії, богослов'я, архітектури, іконопису.

Європейська культура раннього Середньовіччя. Середньовічна наука. Символізм середньовічного мислення. Лицарство як моральний та естетичний ідеал епохи. Поезія трубадурів та вагантів. Куртуазний роман. Романський стиль. Готика. Схоластика. Середньовічний епос. Жанри середньовічного театру. Розвиток церковної музики та співу.

Побут і звичаї східних слов'ян. Історія етноніму «Русь». Розвиток міст, торгівлі, ремесел, землеробства. Запровадження християнства. Розвиток писемності на Русі. Література. Архітектура та образотворче мистецтво. Культура Галицько-Волинської держави. Історичне значення культури Київської Русі. Монголо-татарська навала та її наслідки для культурного розвитку Русі.

Тема 6. Культура доби Відродження.

Соціально-економічні передумови становлення культури Відродження. Гуманізм. Характерні риси культури Відродження. Проторенесанс XIII та XIV ст. Творчість Боккаччо і Петрарки. Ранній Ренесанс. Образотворче мистецтво як основна царина ренесансної творчості. Філіппо Брунеллескі: спорудження купола

Флорентійського собору Санта Марія дель Фйоре. Творчість Донателло і народження «нової людини» Ренесансу: «Давид», «Святий Георгій», «Пророк Єремія». Стиль Сандро Ботічеллі: ліризм, «готицизм». «Народження Венери»,

«Весна», ілюстрації до «Божественної комедії» Данте. Творчість Мазаччо. Закони перспективи і анатомії як нововведення флорентійської малярської школи. Високе Відродження. Творчість Ботічеллі, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело, Рафаеля. Пізнє Відродження. Венеція як осередок Ренесансу. Особливості венеціанського мистецтва: колорит, світські сюжети, пейзаж. Творчість Джорджоне. «Спляча Венера» Джорджоне і її значення для світового мистецтва. Тіціан як типовий венеціанський художник. Веронезе і Тінторетто як представники Пізнього Відродження. Маньєризм Пізнього Ренесансу: особливості і представники (Понтормо, Бронзіно, Парміджаніно). Філософські напрямки: пантеїзм Джордано Бруно, утопізм Томазо Кампанелли. «Володар» Ніколо Макіавеллі, макіавеллізм.

Північне Відродження. Винахід братами ван Ейкама олійних фарб і його значення для розвитку живопису. «Портрет подружжя Арнольфіні» Яна Ван Ейка як унікальне явище європейського мистецтва. Творчість Ієроніма Босха як предтеча сюрреалізму. Триптих «Сад радостей земних». Пітер Брейгель Старший Мужичський як творець селянського жанру: «Селянський танець», «Селянське весілля». Брейгелівський пейзаж. Картина «Сліпі» як символ трагедії світового масштабу. Особливості Відродження у Німеччині. Творчість Альбрехта Дюрера як синтез науки і мистецтва. Порівняльна антропометрія і трактат «Чотири книги про пропорції». Графіка Дюрера: «Великі страсті», «Малі страсті», «Апокаліпсис». Картина «Чотири апостоли» як підсумок творчості. Криза ренесансної культури. Утопізм. Творчість Шекспіра, Сервантеса.

Українська культура XIV-першої половини XVII ст. Церква і духовенство. Берестейська церковна унія. Братства. Виникнення друкарства. Перекладна та літописна література. Освіта та наука. Острозька академія. Полемічна література. Архітектура і образотворче мистецтво. Музика. Пересопницьке Євангеліє.

Тема 7. Доба бароко. Культура доби Просвітництва.

Реформація і контрреформація та їх слід в культурі. Італійська барокова школа. «Золоте століття» іспанського живопису. Фламандське і голландське мистецтво XVII ст. Архітектурне бароко: Лоренцо Берніні і Франческо Борроміні. Колонада собору св. Петра в Римі Берніні. Скульптура Берніні: «Давид», «Аполлон і Дафна», «Викрадення Прозерпіни Плутоном». Барокове малярство. Творчість Ель Греко («Похорон графа Оргаса»). Творчість Рубенса: специфіка фламандського бароко.

Розум як провідна ідея Просвітництва. Енциклопедизм. Раціоналістична філософія. Діячі Просвітництва: Вольтер, Монтеск'є, Дідро, Руссо. Зростання ролі літератури і мистецтва в житті суспільства. Класицизм. Творчість Караваджо і караваджизм. «Золотий вік» іспанського живопису: Веласкес, Рібера, Сурбаран, Мурільйо. Репрезентативний портрет Веласкеса (портрети Філіпа IV, портрет папи Інокентія X). Творчість Рембрандта – вершина голландського реалізму («Урок анатомії», «Даная», «Повернення блудного сина»). Стиль рококо, як мистецтво «галантної доби». Мистецтво рококо як опозиція до ідеології просвітників. Особливості рококо: естетизм, гедонізм, витонченість, пишність, декоративність, інтимність, ліризм, камерність. Рококо в прикладному мистецтві (меблі, посуд) та дрібній пластиці. Малярське рококо: Ватто, Буше, Фрагонар. Літературне рококо: Бомарше, Віланд. Французька класична драма: Мольєр. Зародження класичної музики: Бах, Моцарт.

Українська культура у другій половині XVII – XVIII ст. Українське козацьке бароко. Розвиток освіти та науки. Література: козацькі літописи Григорія Граб'янка, Самовидця, Самійла Величка. Творчість Григорія Сковороди. Музична культура в Україні. Театр в Україні: шкільна драма, інтермедії, вертеп, балаган, кріпосний театр.

Архітектура та образотворче мистецтво. Внесок гетьмана Івана Мазепи в розвиток барокового мистецтва. Рококо. Образотворче мистецтво. Монументальний живопис – іконостас. Граверство. Музика.

Тема 8. Українська та зарубіжна культура XIX століття

Розвиток освіти та науки. Німецька класична філософія та її роль у самоусвідомленні епохи (І. Кант та Г. Гегель). Романтизм як духовна реакція на поширення буржуазного світогляду і способу життя. Живописний романтизм: Т. Жеріко («Загибель «Медузи»), Е. Делакруа («Барка Данте», «Свобода, що веде народ на барикади»), Ф. Гойя («Сімейство короля Карла IV», «Махи на балконі»). Романтизм у музиці: Шуберт, Шуман, Шопен, Сметана, Вагнер. Прояви романтизму: прерафаеліти, назарейці. Самобутній живопис Тернера і його вплив на мистецтво. Виникнення реалізму в мистецтві як утвердження історичного погляду на людину. Діккенс, Стендаль, Бальзак. Живописний реалізм: барбізонська школа (Руссо, Дюпре, Тройон, Добіні), Коро, Курбе, Констебл. Завершення класичного етапу розвитку музики. Бетховен. Французький живопис: класицизм, романтизм, реалізм. Імпресіонізм. Творчість Мане і витоки імпресіонізму. Образотворчий імпресіонізм: Ренуар, Моне, Дега, Пісарро, Сіслей, Роден. Криза традиційних цінностей. Позитивізм. Еволюція імпресіонізму і символізму в мистецтві. Живописний символізм: Моро, Кнопф, Чюрльоніс, Мальчевський, Врубель. Еклектицизм у мистецтві XIX ст. та його особливості.

Українське національне відродження. Розвиток освіти та науки у першій половині XIX ст. Відкриття та діяльність перших університетів. Становлення нової української літератури. І. Котляревський. Романтизм та реалізм в українській літературі. Творчість Т.Г.Шевченка. Архітектура та мистецтво. Література критичного реалізму. Архітектура, живопис та скульптура. Театр корифеїв. Українська музична школа XIX ст. Особливості розвитку української культури на західноукраїнських землях. Освіта та наука. Львівський та Чернівецький університет. Створення та діяльність «Просвіт». Наукове товариство ім. Т.Г.Шевченка. Література.

Тема 9. Українська та зарубіжна культура XX ст.

Перша світова війна і поглиблення духовної кризи. Розвиток науки і техніки. Посилення впливу науки і техніки на духовне життя суспільства. Виникнення кіномистецтва. Модернізм як явище культури. Оптимістична концепція світу в модерністських напрямках. Особливості фовізму: відхід від реальності, відмова від об'ємності, красочність, емоційність, декоративізм. Творчість Матіса, Дерена, Марке. Кубізм та його витоки (африканська скульптура та творчість Сезанна). «Аналітичний» та «синтетичний» кубізм. Творчість Пікассо та його картина «Авіньйонські дівчата». М. Бердяєв про кубізм. Творчість Архипенка в контексті світової культури. Особливості футуризму: відтворення в мистецтві індустріалізації, урбанізації. Марінетті і маніфест футуризму. Літературний футуризм Аполлінера, Маяковського, Хлебнікова. Живописний футуризм Северіні, Боччоні. Особливості конструктивізму: раціоналізм, лаконізм, техніцизм. Функціоналізм Ле Корбюзьє. Характерні риси абстракціонізму. Емоційний (ліричний, психологічний) та геометричний (логічний, інтелектуальний) абстракціонізм. Творчість В. Кандінського, його праця «Про духовність в мистецтві». Творчість Мондріана. Супрематизм К. Малевича: чорний, кольоровий, білий періоди творчості. Творчість Д. Поллока та його метод «дриплінгу».. Кубізм, футуризм, абстракціонізм, дадаїзм, сюрреалізм. Модерн як архітектурний стиль. Демократичні напрями духовної культури початку XX ст. Друга світова війна та її вплив на духовну культуру людства. Розвиток кібернетики та генетики. Технологічна революція і перехід до інформаційного суспільства. Екологічна криза. Модернізм у другій половині XX ст. Постмодернізм. Масова культура та її роль у сучасному суспільстві. Література, кіно, живопис, музика. Символізм, експресіонізм в європейському театрі. Доба джазу в

музиці. Архітектурні пошуки ХХ ст. Становлення світової культури. Соціальні та естетичні особливості рок- культури. Феномен контркультури. Молодіжні субкультури.

Українська культура першої половини ХХ ст. Культурно-освітнє будівництво в добу Центральної Ради. Українська академія мистецтв. Культурна політика часів Гетьманату. Українська академія наук та її діяльність. Національне відродження 1920-х р. «Розстріляне відродження». Українізація. Літературний процес. Музика. Театр. Лесь Курбас. Українське кіно. О.Довженко. Архітектура. Образотворче мистецтво. Репресії проти діячів української культури 1930-х р. Розвиток культур на західноукраїнських землях між двома світовими війнами. Діяльність НТШ у Львові. Українська наука та культура в роки Другої світової війни. Здобутки української культури у другій половині 1940-х – наприкінці 1980-х рр. Розвиток освіти та науки. Реформи освіти. Академія наук УРСР. Політика русифікації. Шістдесятники та дисидентський рух. Література. Українське поетичне кіно. Музика. Архітектура та образотворче мистецтво.

Тема 10. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Військова агресія Росії проти України. Українська культура в роки війни.

Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності. Поява нових наукових напрямків. Література. Ю.Андрухович, Ю.Покальчук, М.Магіос, О.Забужко, С.Жадан, О.Ульяненко. Архітектура та скульптура. Л.Скорик. О.Саєнко. В.Білоконь. В.Бородай. О.Владіміров. І.Гончар. О.Пінчук. Образотворче мистецтво. І.Марчук. Театр. Творчість режисерів новаторів: Р.Віктюка, А. Жолдака, Б.Шарварка, С.Донченка. Музика. Українські композитори О.Морозов, Ю.Рибчинський, та інші. Сучасне українське кіно. К.Муратова. Ю.Ілленко. О.Янчук. Масова культура. Релігійне життя України в умовах незалежності. Культура української діаспори. Військова агресія Росії проти України. Українська культура в роки війни.

4 СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів (розділів) і тем	Кількість годин														
	Денна форма здобуття вищої							Заочна форма здобуття							
	усього	у тому числі:						усьог	у тому числі:						
		л	пр	лаб	сем	інд	СР		о	л	пр	ла	се	ін	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Освітній компонент 1															
Семестр 1 Змістовий модуль 1. Українська та зарубіжна культура															
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Українська та зарубіжна культура».	5	0,5			0,5		4								
Тема 2. Культура первісного суспільства.	5	0,5			0,5		4								
Тема 3. Культура Трипілля-Кукутень та народів Стародавнього Сходу.	5	1			1		3								
Тема 4. Антична культура. Культура Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.	7	2			2		3								

Тема 5. Культура Середньовіччя та Київської Русі.	7	2			2	3							
Тема 6. Культура доби Відродження	5	1			1	3							
Тема 7. Доба бароко. Культура доби Просвітництва	6	1			1	4							
Тема 8. Українська та зарубіжна культура XIX століття	8	2			2	4							
Тема 9. Українська та зарубіжна культура XX століття	6	1			1	4							
Тема 10. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Військова агресія Росії проти України. Українська культура в роки війни.	6	1			1	4							
Всього годин за дисципліною	60	12			12	36							

5 СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Українська та зарубіжна культура». Тема 2. Культура первісного суспільства. Тема 3. Культура Трипілля Кукутень та народів Стародавнього Сходу.	2
2	Тема 4. Антична культура. Культура Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.	2
3	Тема 5. Культура Середньовіччя та Київської Русі.	2
4	Тема 6. Культура доби Відродження. Тема 7. Доба бароко. Культура доби Просвітництва	2
5	Тема 8. Українська та зарубіжна культура XIX століття	2
6	Тема 9. Українська та зарубіжна культура XX століття. Тема 10. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Військова агресія Росії проти України. Українська культура в роки війни.	2
Всього		12

6. Самостійна робота

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1	Підготовка до семінарських занять	24
2	Опрацювання тем, які не викладаються на лекціях	4
3	Підготовка до всіх видів контролю	4
4	Есе, презентації, реферати, творчі роботи, захист ілюстрацій до тем та ін.	4
Всього		36

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

8 Розподіл балів, які отримують студенти
Приклад для залік

Поточне оцінювання та самостійна робота*										Модульний контроль МК* (тестовий)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	100

- - 50 % балів відводиться за СРСР (за кожною темою);

Розподілу балів з дисципліни

Види оцінювання	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Усього
Виступ на семінарі (поточне оцінювання)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Самостійна робота студентів (СРС)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Додаткові завдання Написання есе, презентації, реферати, творчі роботи, аналіз наукової літератури до теми, член наукового гуртка, участь в наукових конференціях, наукових конкурсах.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Модульний контроль											20
Всього;											100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /заліку/	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/ зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/ зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно/ зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/ незараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

1-4 бал нараховуються здобувачу за виступ на семінарі пропорційно рівню його обізнаності в темі семінарського заняття.

«Відмінно» 4 – бали. Студент має глибокі знання з теми семінарського заняття. Доповідь (виступ) змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Користується додатковими джерелами для підготовки до заняття. Під час семінарського заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.

«Дуже добре» 3 – бали. Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь (виступ) змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час семінарського заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки під час відповіді на питання семінарського заняття.

«Добре» 2 - бали. Студент знає програмний матеріал повністю. Доповідь (виступ) відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені завдання. Проте існують проблеми з відповіддю на поставлені питання. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми, що розглядається.

«Задовільно» 1 – бал. Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставленні запитання. Відповіді базуються лише на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Підготував лише одне питання семінару. Має прогалини в інших інших питаннях семінарського заняття.

«Незадовільно» 0 – балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може відповідати на запитання. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми семінарського заняття.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється в залежності від виду самостійної роботи і передбачає такі форми:

- тестування;
- самостійне вивчення окремих тем, питань з курсу;
- співбесіда;
- інші форми.

«Відмінно» 3 – бали. Студент показує глибокі знання при виконанні самостійного завдання. Вільно володіє різними джерелами інформації. Здатен самостійно виявити та опрацювати необхідну літературу та інтернет джерела. З урахуванням всіх вимог оформлює результати самостійної роботи. Досконало застосовує термінологію зі дисципліни.

«Добре» 2 - бали. Студент має міцні ґрунтовні знання з теми самостійної роботи. Володіє термінологією з теми в повному обсязі, але допускає незначні помилки. Використовує різні джерела інформації. Володіє достатнім досвідом щодо самостійного опанування визначеного завдання. Вільно захищає самостійні розробки. Студент підготував самостійний матеріал у повному обсязі, але є незначні помилки, які виключно стосуються оформлення самостійної роботи.

«Задовільно» 1 – бал. Студент має уявлення про тему самостійної роботи, але його знання мають загальний характер, допускає незначні помилки в термінології. При обговоренні теми самостійної роботи не приймає активної участі.

«Незадовільно» 0 – балів. Студент має фрагментарні знання з теми самостійної роботи, не володіє програмним матеріалом з дисципліни, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі.

Наукова самостійна робота студента – це участь в роботі гуртків на кафедрах, результати роботи в науковому гуртку мають бути оприлюднені тезах та доповідях на наукових конференціях різного рівня.

Критерії оцінювання презентації. Здобувач вищої освіти може підготувати протягом семестру одну презентацію. Максимальна кількість балів за презентацію – 5 балів. Основними критеріями оцінки презентації є: - Структура. Презентація повинна містити: титульний слайд, вступ, змістовну частину, висновки та перелік використаних джерел (список літератури). Кількість слайдів має відповідати змісту та тривалості виступу (під час захисту), але не менше 15 слайдів. - Зміст. Презентація повинна містити повну, вичерпну інформацію з теми. Матеріал має бути поданий логічно та послідовно, передбачає орфографічну та пунктуаційну грамотність. - Наочність. Ілюстрації презентації мають бути гарної якості, текст легко читатися. - Дизайн. Оформлення слайдів має відповідати темі, слугувати сприйняттю матеріалу. - Вимоги до виступу під час захисту презентації. Студент має вільно володіти змістом презентації, чітко та грамотно викладати матеріал, відповідати на поставлені питання викладача та аудиторії. - Список літератури оформляється відповідно до існуючих стандартів У тексті презентації мають бути посилання на всі використані літературні джерела, особливо при цитуванні. Список використаних джерел, як правило, розміщується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків на мові видання. При оформленні списку літератури крім автора та назви книги слід вказувати місце видання, назву видавництва, рік видання, загальну кількість сторінок або конкретні сторінки, звідки запозичені теоретичні положення чи методи дослідження.

Критерії оцінювання есе. Здобувач вищої освіти може написати протягом семестру одне есе. Максимальна кількість балів за есе 5 балів. 5-3 бали – здобувач вищої освіти самостійно будує послідовний, повний текст, вправно формулює тезу; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, наводить доречні й переконливі аргументи для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; приклади конкретизовані; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; висновок відповідає запропонованій темі й впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів. 2 бали - студент самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; висновок відповідає запропонованій темі; робота містить недоліки: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; висловлювання не завжди конкретне, просторовий виклад міркувань, не підкріплених фактичним матеріалом, нелогічне розташування абзаців, переходи між ними не є вмотивованими; основна думка не аргументується.

1 бал - роботі властива поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно струнка побудова твору, середній рівень словникового запасу, бракує стильової єдності, зв'язності й цілісності тексту, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи; теза не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного аргументу.

9. Політика курсу.

9.1. Політика щодо організації аудиторних та позааудиторних занять:

9.1.1. Студент повинен дотримуватися правил відвідування занять в КНУТД, етики поведінки (не запізнюватися на заняття, не заважати викладачеві та іншим студентам на заняттях, вимикати на занятті мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої або перевести їх у беззвучний режим).

9.1.2. Під час організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій навчання в умовах карантину поточний (тематичний), модульний, підсумковий семестровий контроль може здійснюватись віддалено, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для всіх здобувачів вищої освіти незалежно від форми, за якою вони здобувають вищу освіту (денної, заочної, дистанційної).

9.2. Політика щодо оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни

9.2.1. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи; до підсумкового контролю допускаються студенти за умови проходження модульного контролю. Оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на основі накопичення балів поточного (тематичного), модульного та підсумкового контролів.

9.2.2. Якщо студент набрав достатню кількість балів (60 і більше) за сумою оцінок з окремих змістових модулів, він може бути звільненим від заліку, а набраний ним сумарний бал переводиться в оцінку за національною чотирибальною шкалою, за стобальною шкалою та шкалою ЄКТС. Здобувачі вищої освіти, які за результатами рубіжного контролю набрали 60 і більше балів, але не погоджуються з результатом і бажають підвищити свою успішність, мають право складати залік.

9.2.3. Допускається визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, а саме оцінювання робіт за тему змістового модуля за наявності сертифікату з теми або суміжних напрямів, отриманого на платформах масових відкритих онлайн курсів/навчальних центрів/програм академічної мобільності тощо, за умови визнання цих результатів профілюючою кафедрою.

9.2.4. Допускається перезарахування робіт, виконаних під час академічної мобільності здобувача вищої освіти, за умови визнання цих результатів профілюючою кафедрою.

9.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання:

9.3.1. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій, який затверджений на кафедрі філософії та культурології.

9.3.2. Перенесення терміну здачі робіт/перездача можливі з поважних причин: лікарняний, академічна мобільність.

9.3.3. Здобувачі вищої освіти, які за результатами семестрового контролю мають академзаборгованість з дисципліни, повинні її ліквідувати до початку наступного семестру. За поданням декана факультету цей термін, як виняток, може бути продовжений ректором Університету.

9.3.4. Повторне складання заліку здійснюється відповідно до графіка ліквідації заборгованості, як правило, науково-педагогічному працівникові, що проводив залік перший раз. При повторному отриманні незадовільної оцінки наступний залік приймає комісія, яка створюється деканом факультету.

9.4. Політика щодо академічної доброчесності:

9.4.1. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

9.4.2. У разі виявлення списування чи плагіату при виконанні завдання (роботи), робота студента не зараховується.

9.5. *Політика щодо академічної мобільності:*

9.5.1. Академічна мобільність – це можливість студентів навчатися, стажуватися в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами. Формами академічної мобільності згідно Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського національного університету технологій та дизайну є: для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра:

- навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;
- мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);
- навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно- управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

9.6. *Оскарження оцінювання студентів можливе в таких випадках:* Оскарження оцінювання студентів можливе під час відповіді на семінарських заняттях. Якщо студент не погоджується з балами, то він повідомляє про це викладачу. Студент може підвищити бал, якщо він у присутності групи без додаткових допоміжних засобів (гаджети, конспект, роздрукований текст тощо) дав повну відповідь на три запитання з проблем, що розглядалися на практичному занятті.

10 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Українська та зарубіжна культура: плани та методичні поради до семінарських занять для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» усіх напрямів підготовки денної форми навчання / упор.: Ф. М. Проданюк, К. : КНУТД, 2024. 27с.

2. Українська та зарубіжна культура : методичні вказівки до самостійної роботи студентів заочної та дистанційної форми навчання (українською та російською мовами) / упор.: Ф. М. Проданюк, Н. В. Гребеннікова, Данник К.О. Київ : КНУТД, 2024. 43 с.

3.Українська та зарубіжна культура: плани та методичні поради до семінарських занять для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» усіх напрямів підготовки заочної форми навчання / упор.: Ф. М. Проданюк. К. : КНУТД, 2024 27 с.

4.Українська та зарубіжна культура: Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання / упор.: Ф. М. Проданюк. К. : КНУТД, 2024. – 24 с.

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (основна)

1. Абрамович С., Чікаркова М. Культурологія: підручник. Видання 3-тє, перероблене й доповнене. 2024. 452 с.

2. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с.
3. Васянович, Григорій Петрович. Культура: історико-світоглядний контекст : навч.-метод. посіб. / Васянович Г. П., Гіптерс З. В., Логвиненко В. М. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 102 с.
4. Історія української культури: у 5 т. / голов. ред. Б.Є. Патон; НАН України. К.: Наукова думка, 2001. Т. 5, кн. 1: Українська культура ХХ - початку ХХІ століть / Ажнюк Б. М. та ін.; редкол. тому, кн. 1: Жулинський М. Г. голов. ред. та ін. К., 2011. 862 с.
5. Історія української культури: у 5 т. / голов. ред. Б.Є. Патон; НАН України. К.: Наукова думка, 2001. Т. 5, кн. 2: Українська культура ХХ - початку ХХІ століть / Агеєва В. П. та ін.; редкол. тому, кн. 2: Жулинський М. Г. - голов. ред. та ін. 2011. 1031 с.
6. Історія та культура України: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 480 с.
7. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. К. : Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». , 2021. 368 с.
9. Історія української культури. Практикум для студентів усіх спеціальностей ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / Укл.: проф. Ю. С. Сабадаш, доц. Ю. М. Нікольченко, доц. Л. Г. Дабло; За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. – Київ: Ліра-К., 2021. – 138 с.
10. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2021. 368 с.
11. Каппелер А. Від країни козаків до країни селян. Україна на видноколі Заходу у XVI–XIX ст. – Львів : Літопис, 2022. – 360 с.
12. Кісь Р.Я. Глобальне, національне, локальне : (соціально-антропологія культурного простору) / Роман Кісь ; Національна академія наук України, Інститут народознавства. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2021. – 358 с.
13. Колісник-Гуменюк Ю.І. Історія України та української культури: Інтерактивні методи навчання. Навчально-методичний посібник. Львів: Простір-М, 2023. 73 с.
14. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. К., 2019. 584 с.
15. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення навчальної дисципліни «Історія України та української культури» здобувачами вищої освіти економічного факультету спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти /Укладач Л. Л. Ордіна – Біла Церква: БНАУ, 2020 – 56 с.
16. Українська культура : підручник / [В. О. Лозовой (керівник авт. кол.), Л. В. Анучина, О. В. Бурлука та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2021. – 400 с.
17. Українська культура : підручник / [В. О. Лозовой (керівник авт. кол.), Л. В. Анучина, О. В. Бурлука та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2021. – 400 с
18. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / Р. В. Множинська, Ф. М. Проданюк. – Київ : КНУТД, 2018. – 396 с.
19. Українська та зарубіжна культура: видатні діячі національної та світової культури [Текст]: довідник для студентів заочної та дистанційної форми навчання освітнього рівня бакалавр всіх спеціальностей / [Р. В. Множинська, Ф. М. Проданюк, Н. В. Гребеннікова]. Київ : КНУТД, 2019. 108 с.

Допоміжна

1. Проданюк Ф. М. Чотири образи гетьмана Івана Мазепи в зарубіжній та українській літературі / Ф. М. Проданюк // Дослідження проблем гуманітарної освіти :

- зб. наук. пр. за підсумками дискусій на міжкафедральному науковому семінарі (15 листопада 2018 р., м. Київ) / ред.: А. В. Саун, Т. І. Кадлубович, Ф. М. Проданюк, Д. С. Черняк. – Київ : КНУТД, 2018. – С. 30-49.
2. Київський національний університет технологій та дизайну – один із найстаріших закладів вищої освіти України технологічного профілю: історія створення та сьогодення / А. В. Саун, Ф. М. Проданюк, Д. С. Черняк // Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політологічні студії. – 2020. – Вип. 28. – С. 61-68.
 3. Проданюк Ф.М. Аграрна політика Української Народної Республіки – важливий чинник державного перевороту 29 квітня 1918 року в Україні. // ВЧЕНІ ЗАПИСКИ ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО Серія: Історичні науки Том 31 (70) № 4 2020. Видавничий дім «Гельветика» 2020. С. 62-68.
 4. Проданюк Ф.М. Земельне питання в політиці Української Центральної Ради: тернистий шлях вирішення // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки. Т. 31 (70). №1. 2020. – С. 31-37.
 5. Проданюк Ф.М. Вплив німецького та російського чинників на будівництво Українського військово-морського флоту в період правління гетьмана П. Скоропадського // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні відносини. Випуск 6. 2019. С18-25.
 6. Проданюк Ф.М. , Корчук В.І. РАДЯНСЬКА ДЕРЖАВА І РОСІЙСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В 1917 – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 1920-Х РОКІВ. ВЧЕНІ ЗАПИСКИ ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО Серія: Історичні науки. Том 32 (71) № 3 2021. С. 249-256.
 7. Prodanyuk, Fedir and Mierienkov, Hnat (2021) "History of Evangelical Christian Baptists in Ukraine (Mid-19th Century to 1929)," *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe*: Vol. 41 : Iss. 4 , Article 6. Available at: <https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol41/iss4/6>
 8. Ukrainian Orthodox Education in Historical Retrospective Andrii Shevchuk Fedir Prodanyuk 2022 | Journal article | *investigation*
Part of WOSUID: DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2148.2328>
<https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol42/iss2/8/>
 9. Prodanyuk, Fedir (2023) "Christian Denominations on the Territory of Ukraine in the First Half of the 20th Century (1900-1939)," *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe*: Vol. 43 : Iss. 7 , Article 3.
DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2148.2454>
Available at: <https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol43/iss7/3>
 10. Проданюк Ф.М. Сучасний стан дослідження історії заснування та діяльності Національної академії наук України в вітчизняній історіографії . ВЧЕНІ ЗАПИСКИ ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО Серія: Історичні науки Том 35 (74) № 1 2024. С. 91-98.
 11. Проданюк Ф. М. Військові однострої в добу правління гетьмана Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 року) / Ф. М. Проданюк, М. І. Стіценко // Дослідження проблем гуманітарних наук : збірник наукових праць / ред.: А. В. Саун, Т. І. Кадлубович, Д. С. Черняк. Київ : КНУТД, 2019. С. 32-39.
 12. Кадлубович Т. І. Легітимність влади в умовах віртуалізації політики / Т. І. Кадлубович, Ф. М. Проданюк // Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи : збірник наукових праць за матеріалами XXVIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Переяслав, 25 вересня 2020 року. – Вип. 28. – Переяслав : Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2020. С. 86-90.

13. Федір Проданюк Еріх Фромм (1900-1980) – відомий філософ, соціальний психолог, психоаналітик, соціолог, мислитель ХХ століття // «Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи»: зб. Матеріалів ХХІХ Міжнарод. наук. практ. інтернет-конф., 2 грудня 2020 р. – Переяслав, 2020. – Вип. 29. С. 42-46.
14. Проданюк Ф. М. "Культурні" та "креативні індустрії": сутність й причини появи нових категорій / Ф. М. Проданюк // Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій : збірник матеріалів ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 14 квітня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 48-49.
15. Проданюк Ф.М. ОЛЕКСАНДР КУЛЬЧИЦЬКИЙ (1895-1980) – ВІДОМИЙ ФІЛОСОФ, ПСИХОЛОГ, СОЦІОЛОГ, ПЕДАГОГ ТА ПУБЛІЦИСТ. // «Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації»: Матеріали ХVІ міжнародної науково-практичної конференції, Буча, 2021 р.: Тези доп.: – К.: Міленіум, – 2021. – С. 125-127.
16. ПРОДАНЮК Ф. М. ВИНИКНЕННЯ Й ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВОСЛАВНИХ БРАТСТВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В ХVІ – ХVІІ СТОЛІТТЯХ: ВІТЧИЗНЯНА ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ
«Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації»: Матеріали ХVІІІ Міжнародної науково-практичної конференції, Буча, 2023 р.: Тези доп.: Київ: Міленіум, 2023. 185 с. С.135-137.
17. Проданюк Ф.М. ВТРАТИ КУЛЬТУРНИХ ПАМ'ЯТОК УКРАЇНИ В НАСЛІДОК ШИРОКОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ. // Україна та світ в умовах російської збройної інтервенції (з 2014 р.) / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 6 червня 2024 р. К., 2024. С. 292-294.
18. Проданюк Ф. М. Освітня політика Австро-Угорської імперії на території Галичини наприкінці ХVІІІ – на початку ХХ століття / Ф. М. Проданюк // Global science: prospects and innovations : proceedings of V International Scientific and Practical Conference, Liverpool, United Kingdom, 28-30 December 2023. – Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom, 2023. – P. 633-641.

Інтернет-ресурси

<https://nlu.org.ua/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого

<http://nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

<http://biblio.knutd.com.ua> сайт бібліотеки Київського національного університету технологій та дизайну

<http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії НАН України

<https://ich.unesco.org/en/lists?text=&country%5B%5D=00230&multinational=3#tabs> Україна в Списках нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО

<https://ucsr.org.ua/> Український центр культурних досліджень

<https://nibu.kyiv.ua/nks/> Нематеріальна культурна спадщина в документних джерелах. Національна історична бібліотека України

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри) (підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« » _____ 2024 р.